

עורכת: ענבר בן-יאיר (משגב)

מידעון (ניוזלטר) מספר 396: פברואר 2026 (1)

חדשות האיגוד

מתכננות ומתכננים יקרים.ות,

זהו הגיליון הראשון של הניוזלטר שיוצא לאחר שכל החטופים הושבו. מי ייתן ותהליך ריפוי יהיה מעתה מנת חלקנו ובכלל זה תחום תכנון העיר והאזור שיוכל לקדם תהליכי שיקום אמיתיים.

לאחרונה אנחנו משופעים בערבי עיון וסיורים: פרופ' ערן נוימן, אוצר התערוכה "אבטיפוס: האדריכלות של רם כרמי" במוזיאון תל אביב, הדריך סיור מיוחד לחברי האיגוד בתערוכה. הסיור התמלא מהר ואנו מתנצלות בפני כל מי שהיו מעוניינים להשתתף ולא נמצא להם מקום. מקוות לצאת בקרוב עם סיור נוסף; סתיו פילץ, רכזת התכנון של האיגוד, הובילה סיור במרכז תל אביב- "בין ספונטני למתוכנן: נחלת בנימין, אלנבי והכרמל". הסיור נערך במסגרת ועידת תשתיות של עיתון גלובס וגם הוא התמלא תוך זמן קצר; היום, חמישי, יערך ערב עיון בנושא: "סדר ואי סדר: הערבים בדואים בנגב" וגם אליו נרשמו קרוב ל-200 מתעניינים.

אנו מזכירות כי לרשות חברות וחברי האיגוד עומדת פוליסת ביטוח אחריות מקצועית ייעודית שנבנתה בשיתוף עם סוכנות הביטוח חושן, לפי הצרכים שהועלו עי חברי.ות האיגוד בסקר שערכנו בשנה שעברה. זהו צעד חשוב בהגנה המקצועית שכל עוסק.ת עצמאי.ת בתחום נזקק.ת לו, לינק בתחתית הגיליון.

הגשת ההצעות להרצאות ולפעילויות עבור הכנס השנתי של האיגוד נמשכת בימים אלה. הכנס יתקיים בהרצליה, כותרתו "חושבות מחוץ לקו הכחול", ב-28-29 במאי 26. הכנס יתקיים בשיתוף עם עיריית הרצליה, קרן REALITY והחברה העירונית לפיתוח תיירות הרצליה. הצעות ניתן יהיה להגיש רק עד סוף חודש פברואר. אנו ממליצות להזדרז. כל הפרטים בהמשך הגיליון.

בקרב מאוד יחל הרישום לכנס עצמו, ובכדי לעקוב אחר כל הפעילויות הללו, אנו ממליצות לעקוב אחרינו [בעמוד הפייסבוק שלנו](#) וכן באתר האיגוד. מי שטרם הצטרפה לקבוצת העדכונים שלנו בווצאפ (קבוצה שקטה) ניתן להצטרף [כאן](#).

רחל ותמי

סיורים ופעילויות

#סיכום סיור גלריה: בתערוכה "אבטיפוס: האדריכלות של רם כרמי"

ביום שלישי האחרון קיים איגוד המתכננים סיור מודרך בתערוכה "אבטיפוס: האדריכלות של רם כרמי", המציגה את יצירתו של חתן פרס ישראל לאדריכלות, רם כרמי. הסיור נערך בהדרכת פרופ' אדריכל ערן נוימן, אוצר התערוכה, ובהשתתפות כ-50 איש - חברי איגוד וקהל מקצועי רחב.

במסגרת הסיור, הציג פרופ' נוימן פרספקטיבה ייחודית מהיכרותו וניסיונו רב השנים אודות קורות חייו והייחודיות של הברוטאליזם הגולמי המאפיין את יצירתו של כרמי. רם כרמי אחראי על פרויקטים חשובים כמו בית אל על, בית המשפט העליון, בניין מדעי הרוח בקמפוס הר הצופים וגם התחנה המרכזית החדשה.

במהלך הסיור הציג פרופ' נוימן פרספקטיבה ייחודית הנשענת על היכרותו וניסיונו רב השנים, ועמד על קורות חייו של כרמי ועל ייחודיות הברוטאליזם הגולמי המאפיין את יצירתו של כרמי. בין הפרויקטים המרכזיים שעליהם אחראי כרמי נמנים בית אל על, בית המשפט העליון, בניין מדעי הרוח בקמפוס הר הצופים והתחנה המרכזית החדשה.

תודה לכל המשתתפות והמשתתפים המגוונים שהגיעו - חברות וחברי איגוד, סטודנטים וסטודנטיות לאדריכלות, דוקטורנטים ופוסט דוקטורנטים ואורחים נוספים שכיבדו אותנו בנוכחותם.

"בין ספונטני למתוכנן: נחלת בנימין, שוק הכרמל ואלנבי": סיור בהובלת איגוד המתכננים בכנס "תשתיות לעתיד" של גלובס

האם אסטרטגיית 'היפוך הפירדמיה' ששמה את הולכי הרגל בראש ואת הרכב הפרטי בתחתית היא בהכרח נכונה? כיצד מתמודדים עם המתח בין אותנטיות של צמיחה עירונית לבין הצורך בהסדרה? ומה עושים כשהתחדשות עירונית פוגעת במרקם עסקי היסטורי?

על כל זאת ועוד דיברנו בסיור 'בין ספונטני למתוכנן: נחלת בנימין, שוק הכרמל ואלנבי' בתל אביב, שהוציא איגוד המתכננים במסגרת כנס 'תשתיות לעתיד' של גלובס, והודרך על ידי סתיו פילץ.

הסיור עבר דרך שלושה אתרים מרכזיים בנוף התל אביבי:

נחלת בנימין, שבחלקו מתפקד כמדרחוב סגור לתנועת הולכי רגל, בחלקו "רחוב איטלקי" (סגור חלקית) ובחלקו כרחוב עירוני רגיל. בהקשר זה, דיברנו על ההקשר העירוני שבו מתבצעים תיעדופים לטובת הולכות והולכי רגל, והיתרונות והחסרונות שבאסטרטגיית 'היפוך הפירדמיה' העירונית.

שוק הכרמל, אחד ממוקדי המשיכה המרכזיים בעיר. שנים ארוכות ניסתה עיריית תל אביב לתכנן חלופה לשוק הכרמל, וכל פעם מחדש נתקלה בהתנגדויות חריפות מצד וועד סוחרי שוק הכרמל. מצד אחד, אין ספק שיש לשמור על האיכויות האותנטיות של השוק. מצד שני, התשתיות בשוק ישנות ורעועות, דבר המקשה על הסוחרים ועל המבלים כאחד. במהלך הסיור דנו על דרכי הפעולות הרצויות במצב כזה, והוצגו התוכניות הנוכחיות לשוק אשר כוללות הסדרה חלקית של בעלי הדוכנים באמצעות חוזי חכירה, שיפוץ ושדרוג תשתיות בשלביהן בחלקי השוק השונים ובתיאום הסוחרים ויצירה של מרחבים עירוניים ציבוריים ברחבי השוק.

הסיור הסתיים במבט חטוף על **רחוב אלנבי**, שההתחדשות העירונית וחסירת הכבישים בעבותיה, משפיעים רבות על בעלי העסקים ברחוב. חלקם, בעיקר אלו שאינם בעלי הנכס, חוו מכה כלכלית קשה, ורבים מהם נסגרו לצמיתות. לעומתם, בעלי הנכסים ברחוב צפויים ליהנות מעליית ערך רבה, ולשיפור משמעותי בנגישות בתחבורה ציבורית לרחוב. דנו במתח בו נמצא הרחוב והאם יצליח לשמור על האופי המקורי וההיסטורי שלו, על אף ההתחדשות העירונית, או שהוא יהפוך לתחנה שעוברים על פניה בדרך למקום אחר? ועסקנו בסוגייה כיצד ניתן לסייע למפסידים מתהליך ההתחדשות, ולאפשר לרחוב לשמור על אופיו?

תודה לכלל המשתתפים שהגיעו על אף הסופה העזה, ותודה לכנס "גלובס" על שיתוף הפעולה ועל הפקת כנס מרתק ורלוונטי.

◆ קול קורא ◆

הגשת הצעות להרצאות ופעילויות
כנס איגוד המתכננים 2026

תקופה זו מציבה אתגרים רבים, איתם אנחנו כמתכננים נדרשים להתמודד, הן ברמה הגלובלית והן במציאות הישראלית המורכבת: משבר האקלים ומשבר הניידות, הציפוף הדרמטי והשינויים הדמוגרפיים, התמעטות השטחים הפתוחים, ותכנון בתנאי אי ודאות ועמימות רבה ביחס לעתיד ולמרחב הגיאופוליטי.

הכלים הטכנולוגיים החדשניים המתפתחים ובראשם הבינה המלאכותית, ישנו את אופן ההתמודדות עם האתגרים ועם מתודולוגיות תכנון מוכרות.

ברקע המשברים הללו מחד וההתפתחות הטכנולוגית מאידך, עולה החשיבות של תכנון מדויק ויעיל, אך גם גמיש, שייתן מענה מיטבי לבעיות, באמצעות מבט הוליסטי ורחב המתבונן מעבר ל"קו הכחול".

איגוד המתכננים מזמין את המשתתפים והמשתתפות להגיש הצעות להרצאות ולפעילויות

נושאי הכנס:

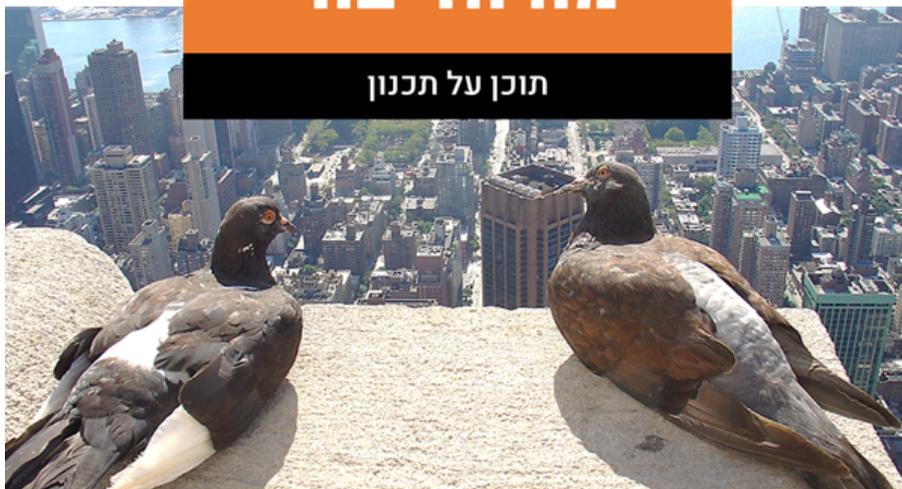
- ◆ אתגרי התכנון באזורי ביקוש אינטנסיביים
- ◆ עירוניות בעידן הנוכחי עתיר הטכנולוגיה
- ◆ יחסים מרחביים ותפקודיים במטרופולין
- ◆ השפעת המסחר הדיגיטלי על העירוניות ועל מרכזי הערים
- ◆ ממשק עיר – ים

ניתן להגיש עד לתאריך 28 בפברואר 2026.

לפרטים והגשה

מה הדיבור

תוכן על תכנון

מה הדיבור: תוכן על תכנון

מדור חדש, שיציג בלוגים, ערוצים, פודקאסטים, וכל מה שחשוב בתכנון, והפעם:

ספרו החדש של מריק שטרן כיכר החתולות: מסע אל התת-מודע הירושלמי

מאת: ד"ר מריק שטרן

הספר "כיכר החתולות: מסע אל התת-מודע העירוני" הוא שילוב בין ספר עירוני על הגאוגרפיה החברתית וההיסטורית של ירושלים לבין ממואר אישי. כחוקר עירוניות ויחסים בין קבוצות בערים שסועות, ירושלים הייתה תמיד מעבדת המחקר המרכזית שלי. את הדוקטורט שלי כתבתי על מרחבים משותפים ליהודים ופלסטינים בירושלים, ובהמשך פרסמתי מאמרים על הפוליטיקה של תשתית החשמל המפוצלת של העיר, שוק התעסוקה המרובד שלה, והאופן שבו יוזמות אזרחיות שורשיות בתחום החיים המשותפים תוכננו וביצעו.

הספר נוגע במידה מסוימת בנושאים אלו, אך עיקרו דורש לשכבה עמוקה יותר של המרחב העירוני, שכבה שאני קורא לה "התת-מודע העירוני". זהו מערך מורכב ומסועף, שבו היסטוריה מיתית נשזרת עם זיכרונות טראומה לאומית ואישית, ועם הנתונים הבנאליים של היום-יום שמתחדשים כל הזמן בעיר. אך אם לעיר יש תת-מודע, אזי עולה השאלה כיצד אנו מתייחסים אליו ומתמודדים איתו. האם אנחנו מדחיקים או מוחקים מרכיבים מהיסטוריה הקולקטיבית שלה? או שאנחנו חיים עם המטען ההיסטורי במלואו, עם צדדיו הטובים והרעים כאחד?

בספר אני חוזר אל תחנות בדרך הביוגרפית של ירושלים, ודרך המעבר בשכונות העיר, אני מקדיש כל פרק בספר למקום מסוים: מילדות כבן למשפחת עולים מברית המועצות בגילה, לנערות בגבעת הוורדים (רסקו), ולחיים כסטודנט בשכונות המרכזיות: מוסררה והמושבה הגרמנית ושכונות נוספות. הזיכרונות משמשים לי

כמקפצה לדיון על הנוף הבנוי שליווה אותי, וההיסטוריה של המקומות שחייתי בהם. לעיתים זוהי היסטוריה קצרה - של ירושלים הליברלית-חילונית של שנות השמונים והתשעים, ולעיתים היסטוריה רחוקה יותר: ימי הביניים, תקופת המקרא, אפילו השורשים המיתיים של מקומות בעיר. הקשר בין האישי לחברתי להיסטורי הוא, בעיני, הדרך שבה הת-מודע העירוני פועל: הוא תמיד שוזר באופן בלתי נפרד את האישי עם הקולקטיבי, ללא סדר היררכי קבוע.

עיסוק בתת-מודע עירוני הוא גם שאלה של תכנון עירוני, במיוחד בתחום השימור של המרקם הבנוי של ירושלים. הרס של מרקם היסטורי שקול להדחקה של זהות או זיכרון של קהילות מסוימות. שינוי שם של רחוב או שכונה משפיע גם הוא בדרך זו. ההרס המסיבי שהעיר עוברת היום, חיסול של המרקם הבנוי משנות החמישים והשבעים לטובת מגדלים ענקיים, גם לזה השלכות מרחיקות לכת על הזהות העירונית ועל הקשר הרגשי של התושבים אל העיר. כפי שאנחנו פועלים עם העבר האישי שלנו, גם כשהוא כאוב וטראומתי, כך צריך לעבוד בעיר. ככל שנתייחס בכבוד ובעדינות להיסטוריה המורכבת של ירושלים, נזכור ונשמר את הקהילות והאנשים שחיו בה, המבנים שהם בנו והעצים שהם שתלו, כך גם העיר תיטיב עמנו.

הספר זמין לרכישה בחנויות הספרים העצמאיות בירושלים, בקרוב בחנויות נוספות בארץ.

ד"ר מריק שטרן, חוקר ומרצה בתחום של גיאוגרפיה עירונית-פוליטית וסוציולוגיה אורבנית, מרצה במחלקה לאדריכלות במכללת סמי שמעון ועמית מחקר בכיר במכון ון ליר ירושלים.

רוצים להגיב? לכתוב טור דעה משלכם? להציג מחקר? או סתם לדבר על כל מה שחם בתכנון?

כתבו לנו במייל - igudm1@gmail.com

יש לכם משרה רלוונטית למתכננים.ות?

לפרסום מודעת דרושים.ות, יש לפנות למזכירות
האיגוד במייל, עם ציון פרטי המשרה המלאים
igudm1@gmail.com

לצפייה במשרות המוצעות כעת, היכנסו לקישור:

ללוח המשרות

דרושות ודרושים
למשרות תכנון

איגוד המתכננים בישראל
ISRAEL PLANNERS ASSOCIATION
رابطه المحققين في اسرائيل

מעורבות, עדכונים, קולות קוראים, כנסים ואירועים

לצפייה בכל האירועים לחצו למטה על

[see entire message](#)

יפן: המדינה היחידה שמתכננת עיר, לא פרבר

מרחב - התנועה לעירוניות בישראל

איך יפן מצליחה לתכנן עיר, ולא פרבר?

בית הספר לעירוניות של מרחב"פברואר מסביב לעולם

מזמין אתכם להרצאת זום מרתקת על חוק התכנון היפני

והשאלה הגדולה: למה דווקא בישראל אפשר ליישם את זה?

יום ראשון, 8 בפברואר 2026, 20:00

ZOOM

להרשמה

הוספה ליומן:

הרצאה

העיר לא נולדה ככה. היא חוכננה

JAPAN

המדינה היחידה שמתכננת עיר, לא פרבר

כולם מדברים על טוקיו כמודל עירוני מושלם. מעטים יודעים להסביר למה זה עובד. בהרצאה מרתקת יובל כהן יצלול אל חוק התכנון והבנייה היפני ויראה איך מערכת פשוטה וחריגה בקנה מידה עולמי מייצרת רשת רחובות צפופה, הלכתיות ועירוב שימושים.

נדבר על:

- למה רוב העולם מתכנן בפועל פרבר, ויפן מתכננת עיר?
- איך סדרת חוקים מאפשרים עירוניות ושוק דיר הוגן?
- למה דווקא בישראל יש סיכוי אמיתי ליישם את המודל הזה, כבר מחר בבוקר?

יום ראשון 8.2.2026 20:00 בZoom

לקבל זימון וקישור יש להרשם בטופס המצורף

השקת כלי אקלים - ארגז כלים למרחב ציבורי חסין אקלים

המועצה הישראלית לבנייה ירוקה

אתם מוזמנים לוובינר להשקת כלי אקלים שנועד להנגיש ידע עדכני ויישומי בחוד החנית של הבנייה הירוקה במרחב הציבורי.

המפגש ילווה בהרצאות קצרות שיציגו מוצרים ופתרונות ייעודיים למרחב הציבורי, המדגימים כיצד ניתן לשלב איכות אקלימית, תפקודיות ותפיסה מקיימת במרחב היומיומי של העיר.

יום רביעי, 25 בפברואר 2026, 11:30-10:00
מפגש מקוון

לפרטים והרשמה

הוספה ליומן:

וובינר השקת כלי-אקלים
ארגז כלים למרחב ציבורי חסין אקלים

וובינר השקת כלי-אקלים | ארגז כלים למרחב ציבורי חסין אקלים | יום ד' 25.2.26 10:00-11:30

קורס העיר הישראלית 2030: תכנון עירוני מחוץ לקופסה

פורום ה-15, עמותת מרחב, המרכז לחקר העיר והאזור

איך נגור ונחיה בערים המצטופפות? איך תתמודד העיר הישראלית עם אתגרי המאה ה-21? כיצד יוצרים סביבת חיים איכותית ומתמודדים עם אתגרים ומשברים בעידן של שינויים? איך יוצרים מרחב ציבורי חי ותוסס? מי תהיה עיר האופניים הבאה של ישראל?

החלה ההרשמה למחזור התשיעי!

ימי ג', החל מה-28 באפריל 2026, 09:00 - 15:30
קמפוס הטכניון ע"ש עזריאלי, שרונה, תל אביב-יפו

לפרטים והרשמה

איגוד המתכננים בישראל
התאחדות המתכננים בישראל
الجمعية الهندسية في اسرائيل

ביטוח מקצועי

לחבריות איגוד המתכננים בישראל

שמחים להודיע על הסדר ביטוח אחריות מקצועית
ייחודי לחבריות איגוד המתכננים

ittay@hoshenins.co.il | 09-7668365 | 03-7755888 | 050-5230063

להצטרפות: **איתי איסקוביץ**

